

De Joan Pau II A Benet XVI

suplement juny 2005

Butlletí Oficial de l'Arquebisbat

La mort d'un papa i l'elecció del seu successor són esdeveniments que tota l'Església viu amb especial intensitat, atès el ministeri que hi exerceix el pontífex romà en qualitat de successor de l'apòstol Pere. Més encara, són fets que sobrepassen l'àmbit eclesial, donada la projecció de la persona del Papa i el ressò de la seva paraula en el context mundial.

Els mitjans de comunicació, avui tan abundants i variats, estalvien que una publicació com és ara aquesta hagi de reproduir el que aquells ja han dit. Aquests fets, però, que s'han produït recentment —la mort de Joan Pau II i l'elecció de Benet XVI— han tingut el seu específic ressò en l'àmbit diocesà, que és precisament el que ens proposem de recollir en aquest suplement del nostre BUTLETÍ OFICIAL.

Defunció i exèquies del papa Joan Pau II - Seu vacant

El dissabte dia 2 d'abril de 2005, al vespre, ja iniciada la festa litúrgica del II Diumenge de Pasqua, diumenge de la Divina Misericòrdia, els mitjans informatius donaven la notícia de la mort del papa Joan Pau II.

Karol Wojtyła havia estat elegit papa el 16 d'octubre de 1978, a l'edat de 58 anys, i havia iniciat solemnement el seu pontificat sis dies més tard, és a dir, el dia 22. Successor 264è de l'apòstol Pere com a pastor de la seu de Roma i com a cap visible de tota l'Església, va exercir el seu pontificat durant 26 anys llargs, el tercer més llarg de la història del papat.

Com una espelma que deixa de cremar després de consumir-se'n la cera, així es va apagar la vida en aquest món d'aquest Papa ancià, moment que molts van aprofitar per fer una àmplia mirada retrospectiva a aquest llarg i intens pontificat per oferir-ne un balanç. Massivament, els mitjans van abocar el seu esforç a presentar-ne resums i valoracions en reportatges, testimoniats i debats, amb aportacions variades i contrastades, però majoritàriament coincidents en alguns trets fonamentals.

Del papa Joan Pau II s'ha destacat la seva presència en un gran nombre

de països, inclosos aquells on la seva visita podia representar-li dificultats evidents. Els 146 viatges dins d'Itàlia i 104 fora d'Itàlia, no han estat simples visites de simpatia o de cortesia; en tots ells el Papa va fer públic amb evident llibertat el missatge de l'evangeli, sense convencionalismes ni oportunistes.

Ha estat ben significativa la seva contribució a la pacificació del món actual i a la fi del comunisme a Europa.

També s'ha valorat el nombre i la importància dels seus escrits. A part del seu magisteri ordinari i habitual, Joan Pau II ha deixat un extens i variat ensenyament en 14 encíclicues, 15 exhortacions apostòliques, 11 constitucions apostòliques i 45 cartes apostòliques.

Han estat significatius els seus esforços per aproximar-se a les Esglésies i comunitats eclesials que no estan en comunió plena amb l'Església catòlica, i també en el diàleg interreligiós, a través d'escrits, actes i gestos.

Al seu dia, i en la perspectiva de l'any 2000, any jubilar amb motiu del segon mil·lenni, va ser ben significativa l'actitud del Papa amb el seu missatge de purificació de la memòria històrica

de l'Església («Memòria i reconciliació: l'Església i les culpes del passat»), mitjançant la humil petició de perdó, en què el pontífex va voler reconèixer públicament aquelles actuacions de l'Església —individuals i col·lectives— que han causat perjudici a persones i col·lectius i que han enterbolit greument el testimoni de l'Església mateixa.

Hom ha destacat també com a fenomen molt peculiar d'aquest pontificat el poder de convocatòria de Joan Pau II entre els joves, que s'ha visibilitzat en trobades internacionals i al llarg dels seus viatges apostòlics als diferents països.

En el seu pontificat es comptabilitzen 1.338 beatificacions i 428 canonitzacions.

Coincidint amb la visita ad limina dels bisbes de la Tarraconense (21 de febrer a 1 de març de 2005), es va produir l'inici de l'agreuament de la salut del Papa, la qual cosa va impedir a alguns d'ells de poder entrevistar-s'hi, tal com és costum i estava previst. Aquesta coincidència va marcar la visita romana del nostre episcopat.

Celebració eucarística en què es prega pel Papa, greument malalt, presidida pel Sr. Arquebisbe, el 2 d'abril, a la Catedral

NOTA INFORMATIVA

Un gran nombre de fidels es va aplegar a la Catedral de Tarragona el dissabte 2 d'abril per pregar pel papa Joan Pau II, tot responent a la invitació del Sr. Arquebisbe, Dr. Jaume Pujol Balcells.

En la seva homília, el Sr. Arquebisbe va remarcar alguns dels trets

fonamentals del Papa, sobretot el seu gran impuls evangelitzador, conseqüent amb el manament de Jesucrist. També va subratllar la dimensió d'home de pregària, que ha caracteritzat la vida d'aquest pontífex. Igualment va esmentar els seus afanys per assolir la pau

i la resolució dels conflictes que ensangonen el planeta, i la seva preocupació pels més pobres i marginats.

Mons. Pujol va parlar també de la gran aportació filosòfica, teològica i pastoral de Joan Pau II a través de les seves catorze encíclicues, les seves exhortacions apostòliques i altres documents de gran interès.

Igualment va ressaltar la dimensió humana d'un Papa acostumat, des de la infantesa, a viure situaci-

ons difícils, la qual cosa ha forjat un caràcter de gran tremp.

La Coral Eirini va sostenir el cant de l'assemblea, i cal dir que la celebració va tenir un gran ressò mediàtic.

Els mitjans presents a la celebració van ser: TV3, Canal Reus TV, Més TV, Catalunya Ràdio, Cadena SER, Diari de Tarragona, El Punt, Més Tarragona, Agència EFE, Agència Catalana de Notícies i Catalunya Cristiana.

Condol del Sr. Arquebisbe per la mort del papa Joan Pau II

TELEGRAMA

Feta pública la mort de Joan Pau II, el Sr. Arquebisbe va adreçar a la

Secretaria d'Estat del Vaticà el següent telegrama:

Profundamente apenados por la muerte de Su Santidad el Papa Juan Pablo II, elevo con mis diocesanos fervientes oraciones a Dios por su eterno descanso. Agradecidos por los dones recibidos a lo largo de su pontificado. Jaume Pujol Balcells, arzobispo metropolitano de Tarragona y primado.

Al qual va donar la següent resposta:

SECRETARIA DE ESTADO

PRIMERA SECCIÓN ASUNTOS GENERALES

Vaticano, 6 de abril de 2005

Nº 20/S.V.

Señor Arzobispo:

Se ha recibido su atento mensaje, con el cual usted, en nombre también de los fieles de esa Iglesia particular, ha querido manifestar su sentido pésame por el fallecimiento del Santo Padre Juan Pablo II.

Le agradezco cordialmente la entrañable participación en el luto de la Iglesia universal, manifestada sobre todo con las oraciones en sufragio del Pontífice difunto, que ha dado tan gran testimonio de fidelidad a Dios y al hombre ante los fieles y el mundo entero.

En esta circunstancia, invoco sobre usted y los fieles diocesanos abundantes bendiciones divinas.

Aprovecho gustoso la oportunidad para manifestarle, Señor Arzobispo, los sentimientos de mi consideración y estima en Cristo.

✠ Leonardo Sandri
Sustituto

Mons. Jaume PUJOL BALCELLS
Arzobispo Metropolitano de Tarragona

TARRAGONA

Celebració eucarística en sufragi de Joan Pau II, presidida pel Sr. Arquebisbe, el 3 d'abril, a la Catedral

NOTA DE PREMSA

Igual que ahir en saber-se la notícia de la mort del papa Joan Pau II, les campanes de la Catedral de Tarragona han fet sentir el toc de difunts.

A les 11 del matí, amb la Catedral plena de fidels, el Sr. Arquebisbe, Dr. Jaume Pujol Balcells, ha presidit una solemne eucaristia en sufragi del pontífex traspassat. Han concelebrat amb ell el degà del Capítol de la Catedral i diversos preveres de l'arxidiòcesi.

Un gran retrat de Joan Pau II al costat de la seu episcopal, prop de l'altar, en recordava als presents la figura. Sostenia el cant de l'Assemblea el Grup dels Diumenges del Cor dels Amics de la Catedral i els organistes.

En la seva homília el Senyor Arquebisbe ha remarcat que el Papa difunt ens ha ensenyat a estimar Crist, l'Església i el proïsme, i ha

ressaltat els seus trets més humans, com la seva proximitat i la seva simpatia. També ha exposat que la seva experiència vital —curulla de dures proves— va fer que el Papa fos especialment sensible vers els més pobres i marginats. Igualment, el fet d'haver viscut una guerra el va fer un ardit defensor de la pau.

El Senyor Arquebisbe ha destacat també la gran categoria intel·lectual de Joan Pau II, la qual es fa palesa a través d'infinat de documents plens de clara doctrina. De la mateixa manera ha recordat la coherència del Pontífex en tot moment i la seva preocupació pel jovent.

Al final de la celebració eucarística s'ha resat un respons pel Papa difunt.

Mons. Jaume Pujol ha anunciat que el proper dimarts es traslladarà a Roma per donar el darrer adéu

al Papa i assistir a les celebracions exequials que tindran lloc al Vaticà.

Ha indicat també que després de les exèquies per Joan Pau II a Roma, se celebrarà una solemne missa en sufragi del Papa a la Catedral de Tarragona.

Així mateix ha demanat que, després de la referida celebració a la Catedral, se celebri una missa pel Papa difunt a totes les parròquies de l'arxidiòcesi el dia que cadascuna d'elles consideri adient.

El Sr. Arquebisbe ha convidat tots els fidels —i especialment els joves— a sumar-se als referits actes litúrgics.

Els mitjans presents a la missa del diumenge 3 d'abril han estat: TVE, TV3, Canal Reus TV, Catalunya Ràdio, Cadena SER, Cadena COPE, Tarragona Ràdio, *El Periòdic*, *La Vanguardia*, *Diari de Tarragona*, *El Punt*, Més Tarragona, Agència EFE i Agència Catalana de Notícies.

Comunicació del Sr. Arquebisbe en el traspàs del papa Joan Pau II

Amb motiu del traspàs de Joan Pau II, el Sr. Arquebisbe va fer públic a tots els diocesans el següent comunicat:

Benvolguts diocesans,

En el goig de la Pasqua i, per tant, amb la presència de Jesús resuscitat, vida i resurrecció nostra, vivim el dol esperançat per la mort de l'estimat papa Joan Pau II.

En aquest moment tots els mitjans de comunicació s'apressen a recapitular els trets més significatius d'aquest llarg, intens i fecund pontificat. Més enllà de l'Església catòlica, són moltes les persones i els col·lectius que s'han sentit atrets per la gegantina figura de Joan Pau II, i en aquests moments en valoren l'aportació que ha fet per al bé de tota la humanitat. Aquesta circumstància fa que la nostra pregària sigui també una acció de gràcies al Senyor pel do que ha fet a l'Església i al món en la persona i el ministeri de Joan Pau II.

Invito, per tant, tots els diocesans perquè, de manera individual i també col·lectiva, a les parròquies, comunitats i grups, s'uneixin a la pregària de tota l'Església pel Papa difunt com a signe de comunió eclesial.

Amb la meua presència a Roma, en el funeral pel Papa, el divendres dia 8 d'abril, vull fer present tota l'arxidiòcesi de Tarragona, que el Pontífex va beneir el passat 21 de gener en l'entrançable entrevista que vaig tenir amb ell amb motiu de la visita *ad limina* dels bisbes de Catalunya, i també tot Catalunya, com a president de la Conferència Episcopal Tarraconense.

El dissabte dia 9 d'abril, a 2/4 d'11 del matí, celebrarem una solemne missa exequial pel Papa a la nostra Catedral. Vol ser una celebració de convocatòria diocesana. Tots, preveres, diaques, religiosos i religioses, laics i laiques, esteu convidats a participar-hi.

Invito també les nostres parròquies, comunitats de vida consagrada i esglésies a celebrar una missa pel Sant Pare difunt, en el moment que considerin més adient.

El dia 8, amb motiu del funeral pel Papa a Roma, la nostra Cúria diocesana romandrà tancada.

Des d'ara invito també a pregar pel qui, després de Joan Pau II, esdevindrà successor de l'apòstol Pere en el ministeri de presidir

en la caritat totes les Esglésies en comunió amb la seu apostòlica de Roma i de vetllar per la unitat de tots els cristians. Que el Senyor vulgui il·luminar des d'ara aquells a qui pertoca la responsabilitat d'elegir el nou Papa.

† Jaume Pujol Balcells

*Arquebisbe metropolità de Tarragona
i primat*

Tarragona, 4 d'abril de 2005

Llibre de testimoniats

L'Arquebisbat va posar a l'abast de tothom un llibre per poder-hi expressar el testimoniatge en ocasió de la mort del Papa. El llibre recull la testimoniança de 1.082 persones.

El dia 8, divendres, la casa de l'Arquebisbat va romandre tancada com a signe de dol per la mort del Papa, i els domassos van onejar a les balconades de l'edifici.

Missa exequial pel papa Joan Pau II. Roma, 8 d'abril de 2005

El funeral per Joan Pau II va tenir lloc el dia 8 d'abril, divendres, a la plaça de Sant Pere de la Ciutat del Vaticà. Va ser presidit pel degà del Col·legi Cardenalici, cardenal Joseph Ratzinger, acompanyat dels cardenals concelebrants. La celebració va harmonitzar proporcionadament la sobrietat i la solemnitat.

Tot i que les càmeres de la televisió no hi van prodigar gaire atenció, des del punt de vista eclesial va tenir una especial significació la presència dels representants de diferents confessions cristianes, entre els quals hi havia el patriarca ecumènic de Constantinoble, Sa Beatitud Bartomeu, i la dels caps d'altres tradicions religioses.

Va passar discretament desapercibuda la presència en hàbit blanc i en cadira de rodes del prior del monestir protestant de Taizé, Frère Roger Schutz, amic dels Papes (Joan XXIII, Pau VI i Joan Pau II), que va rebre de mans del celebrant mateix (cardenal J. Ratzinger), i en lloc proper a l'altar, la comunió sacramental en un gest d'hospitalitat eucarística. Tenint en compte les raons que invoca el Directori

sobre l'ecumenisme per a la pràctica de l'hospitalitat eucarística, ens preguntem quin significat ha volgut donar el germà prior, de confessió calvinista, amb el seu gest d'apropar-se a l'altar i rebre la comunió eucarística de mans del celebrant, en una circumstància tan significativa i d'una manera que no tenia res d'improvisada per cap d'ambdues parts.

La celebració va ser participada per milers de persones a la plaça de Sant Pere, la via della Conciliazione i carrers adjacents.

Després de la missa, van rodejar el fèretre del pontífex membres de la jerarquia catòlica de ritu oriental, presidits pel patriarca grec catòlic, Lufti Laham, que li van fer una solemne pregària exequial.

**Celebració eucarística en sufragi pel papa Joan Pau II,
presidida pel Sr. Arquebisbe, a la Catedral, el dia 9 d'abril**

ANUNCI PUBLICAT A LA PREMSA LOCAL

Arquebisbat de Tarragona

En la mort del papa Joan Pau II
el doctor Jaume Pujol Balcells, arquebisbe de Tarragona i primat,
després d'assistir a Roma a les exèquies del pontífex,
presidirà una solemne celebració eucarística a la nostra Catedral,
el dia 9 d'abril, dissabte, a les 10.30 del matí.

Invita a participar-hi de manera especial
els preveres i diaques, els seglars, els religiosos i les religioses
de la nostra arxidiòcesi.

NOTA DE PREMSA

Més de 2.000 persones van omplir la Catedral de Tarragona el dissabte 9 d'abril amb motiu de la celebració eucarística en la mort del papa Joan Pau II, presidida per Mons. Jaume Pujol Balcells, arquebisbe de Tarragona, i concelebrada per més de 70 preveres de l'arxidiòcesi.

En lloc preferent van assistir a la solemne funció litúrgica una nodrida representació d'autoritats estatals, autonòmiques, provincials i locals, encapçalades pel Sr. Josep Bargalló, conseller en cap de la Generalitat de Catalunya; el delegat territorial del Govern de la Generalitat, Sr. Xavier Sabaté;

el sotsdelegat del Govern estatal, Sr. Josep Abelló; el Sr. Joan Aregio, president de la Diputació de Tarragona, i la Sra. Montserrat Coll, directora general d'Afers Religiosos de la Generalitat. Encapçalava la representació municipal el primer tinent d'Alcalde, Sr. Albert Vallvé, al qual acompanyaven la quasi totalitat dels regidors del Consistori tarragoní.

En la seva homilia, el Sr. Arquebisbe va recordar que el dia abans havia assistit a la missa exequial pel papa Joan Pau II, que va tenir lloc a la plaça de Sant Pere del Vaticà, on va tenir present en les seves oracions tota l'arxidiòcesi.

En finalitzar l'eucaristia el Sr. Arquebisbe va agrair a tots els as-

sistents la seva presència en aquesta missa pel papa Joan Pau II.

Cal dir que, abans i després de l'eucaristia, un bon nombre de fidels —com ho havien pogut fer els dies precedents a la casa de l'Arquebisbat i a la Catedral mateix— van signar el llibre de testimoniatge, on van expressar el seu sentiment per la mort del Sant Pare.

Es van fer presents en aquesta eucaristia els següents mitjans: TV3, COM Ràdio, Ona Catalana, RNE, Cadena SER, Cadena COPE, Catalunya Ràdio, *Diari de Tarragona*, *El Punt*, *El Periódico*, *Avui*, *Catalunya Cristiana*, Agència EFE i Agència Catalana de Notícies.

HOMILIA DEL SR. ARQUEBISBE

Il·lm. Sr. Vicari General,
Molt Il·ltre. Capítol de la Catedral,
Benvolguts preveres concelebrants,
Hble. Sr. Conseller Primer de la Generalitat de Catalunya,
Sr. Tinent d'Alcalde de l'Ajuntament de Tarragona,
Digníssimes autoritats,
Estimats germans i germanes en el Senyor,

Estem celebrant el solemne funeral per l'ànima del papa Joan Pau II, bisbe de Roma, successor de sant Pere, pastor universal de l'Església, que Déu ha cridat al seu si. Ell acaba de deixar-nos, ja celebra la seva Pasqua.

Nosaltres oferim al Senyor el millor que podem fer per ell: la

renovació del sacrifici de Crist, aquell que Jesús va oferir al Pare per nosaltres i que va voler que renovéssim i que el poguéssim aplicar pels difunts. Demanem a Déu, com hem llegit a l'oració col·lecta, que ell «aconsegueixi el premi de l'administrador bo i fidel».

Però el nostre dolor s'ha anat transformant en una actitud de profunda serenitat, perquè sempre ens va convidar a mirar Crist, única raó de la nostra esperança, i ens va dir que la nostra mort no és més que un pas cap a la pàtria del Cel, que és allí on hi ha la nostra destinació eterna, on ens espera Déu, el nostre Pare. Estem convençuts que Joan Pau II ja gaudeix de la visió de la Trinitat Santíssima, Pare, Fill i Esperit Sant, juntament amb

Maria i amb tots el sants, i per això hem començat a demanar-li coses, a acudir a la seva intercessió. Però hem de pregar pel Papa, com ho fem per qualsevol difunt.

Aquesta actitud serena davant del dolor ens ve de la fe en aquell que va dir: «Jo sóc la resurrecció i la vida. Qui creu en mi, encara que mori, viurà, i tot aquell qui viu i creu en mi, no morirà mai més» (cf. Jn 11,25).

Podem aplicar al Sant Pare les paraules consoladores del Salm 26 que acabem de cantar:

«El Senyor m'il·lumina
i em salva:
qui em pot fer por?
El Senyor és el mur
que protegeix la meua vida:
qui em pot esfereir?»

Davant la mort d'una persona que veiem que ha volgut complir sempre la voluntat de Déu, no hi ha por ni esfereïments: Déu és un

Pare que ens estima i ens acull, ens perdona i ens salva.

Quan mor una persona d'aquesta categoria, ens falten les paraules per explicar els nostres sentiments i per posar de relleu la seva personalitat. La mort de Joan Pau II ens està fent pensar molt. Enmig de l'allau d'informacions, de paraules i d'imatges, ens trobem davant d'unes vivències, emocions i interrogants als quals no podem —i no volem— deixar de respondre. I no podem deixar de fer-ho perquè ens adonem que són qüestions que ens afecten, que ens poden ajudar personalment i que poden ajudar els altres, tota la nostra societat tan necessitada de reflexió en les grans qüestions de l'existència humana. D'aquesta manera tots podem créixer en humanitat, i per als qui creiem, això ens ajudarà a reforçar la nostra fe, la nostra esperança i el nostre amor.

Per què és tan estimat, i per tanta gent? Sant Joan ens ho diu a la segona lectura: perquè a imitació de Jesucrist, «que ha donat la seva vida per nosaltres» (1Jn 3,16), també podem dir que el Papa ha donat la vida per nosaltres. Joan Pau II ens ha ensenyat a estimar; ens ha ensenyat de paraula i amb el seu exemple l'amor per Déu i per l'home, en totes les seves dimensions, i s'ha manifestat, entre altres coses, en la seva defensa de la vida, des de l'inici fins a la mort; en el seu alçar la veu a favor dels més pobres i marginats. Com un pare, ens ha ensenyat també a pregar i ens ha transmès la seva devoció eucarística i mariana. També ens ha ensenyat la confiança en la pregària. Com he dit moltes vegades, l'oració ha estat el motor de la vida de Joan

Pau II, gastada estimant fins al final, amb una increïble força d'esperit.

D'on venia aquesta increïble força d'esperit que tant ha impressionat? D'on venia la seva inesgotable capacitat d'estimar i de lliurar-se, la seva valentia i la seva infranquejable confiança? Tot li venia de la relació concreta i viva que unia el nostre Papa amb Jesucrist i amb Déu Pare. Era una fe tan forta i plena, una experiència de Déu tan intensament viscuda, que ell, en aquelles hores de sofriment, com en tot el seu incansable ministeri, ja veia i tocava el Senyor, ja estava unit al nostre únic Salvador.

Tenia la certesa i l'alegria de la Pasqua del Senyor, de la vida que venç la mort, del perdó que cancel·la el pecat.

Sí, ell estava convençut que Crist té la solució per resoldre les grans qüestions de la humanitat. Ho va dir el primer dia, en l'homilia d'inici solemne del seu pontificat, i aquelles paraules han estat molt repetides durant aquests anys. El seu missatge és tan clar com permanent: «Germans i germanes, no tingueu por! Obriu de bat a bat les portes a Crist. Us ho suplico, us ho imploro amb humilitat i confiança: deixeu que Crist parli a l'home. A la seva potestat salvadora obriu els confins dels Estats, dels sistemes econòmics i polítics, els amplis camps de la cultura, de la civilització, del desenvolupament. No tingueu por! Crist sap el que

hi ha dins l'home. Només ell ho sap!»

Això és el que ha procurat: portar a tot el món i a totes les seves estructures el missatge de salvació de Jesucrist, conscient que només així es pot assolir la veritable pau i llibertat. Perquè el seu missatge és de dignitat de tot ésser humà, independentment de la seva procedència, de les seves capacitats, del seu poder, de les seves condicions: tots som fills de Déu. El seu missatge és d'amor, de respecte a tota vida humana.

Sempre s'ha mantingut ferm per defensar aquesta visió integral de l'home, elevat per Jesucrist a una dignitat altíssima. Ha anat per tot el món defensant els drets humans i no ha temut parlar amb veu forta i clara encara que pogués incomodar alguns poderosos, amb total independència de quina fos la seva orientació política. No s'ha plegat als corrents de moda o al temor que els seus ensenyaments poguïn caure malament.

Promovia instaurar la civilització de l'amor, fer que la cultura de la vida estigui en el cor dels homes i dones, en les lleis i en la vida dels pobles, en les relacions internacionals. Veiem que tot això és possible, que no és una utopia.

Durant vint-i-sis anys ha cridat especialment l'atenció la seva proximitat als joves. Fins i tot en els darrers anys, quan la seva salut ja estava molt limitada, hem vist com milions de joves feien viatges incòmodes i llargs per estar amb ell. Recordem que fa dos anys a

Cuatro Vientos es van aplegar un milió de joves procedents de tot Espanya, o que al jubileu de l'any 2000 van ser dos milions els joves que es van reunir a Roma, i que més temps enrere el Sant Pare va celebrar una missa amb cinc milions de joves a Manila.

Hem de pensar i aprendre com ha viscut el dolor. Al l'evangeli hem llegit la mort de Jesús a la Creu. S'ha repetit de diverses maneres aquella resposta que va donar quan li deien que no s'esforcés tant, que estava malalt, que no treballés tant: «Si Jesús hagués baixat de la creu, ell també ho faria.» Ha estat molt lligat a la Creu de Jesucrist i ha estat exemple per a tothom. De la unió a la Creu de Crist brolla la fecunditat de la seva vida.

Ens ha impulsat a cercar la santedat, recordant l'ensenyament recollit al Concili de la crida universal a la santedat. Ho ha fet, primer de tot, amb la seva vida, després mostrant l'exemple de molts homes i dones de totes les èpoques i totes les condicions que ha beatificat o canonitzat, i també amb el seu ensenyament explícit, recordant moltes vegades els ensenyaments del concili Vaticà II referents a aquest tema. Deia fa poc: «En primer lloc, no dubto a dir que la perspectiva en la qual s'ha de situar el camí pastoral és la de la santedat. [...] Insistir en la santedat és més que mai una urgència pastoral. [...] Com el Concili mateix va explicar, aquest ideal de perfecció no ha de ser mal entès, com si impliqués una espècie de vida extraordinària, practicable tan

sols per alguns “genis” de la santedat. Els camins de la santedat són múltiples i adequats a la vocació de cadascú. Dono gràcies al Senyor, que m’ha concedit beatificar i canonitzar durant aquests anys tants cristians i, entre ells, molts laics que s’han santificat en les circumstàncies més ordinàries de la vida. És el moment de proposar de nou a tots amb convicció aquest “alt grau” de la vida cristiana ordinària. La vida sencera de la comunitat eclesial i de les famílies cristianes ha d’anar en aquesta direcció» (*Novo millennio ineunte*, 29-31).

Germans i germanes, tot el que estic dient és doctrina de l’Església catòlica que aquest Papa ha procurat estudiar, meditar, assimilar i donar a mans plenes. Joan Pau II ha posat al servei del seu ministeri papal totes les seves capacitats intel·lectuals, la seva cordialitat, la seva sensibilitat davant els problemes concrets de les persones.

Ahir, en aquestes hores, era a la plaça de Sant Pere. Us puc dir que us sentia a tots molt a prop, i resant al davant de les restes mortals d’aquest gran pontífex

tenia una gran pau i confiança en el Senyor que no ens mancarà pastor. Però ara és també moment per pregar pel nou Papa. Preguem Déu perquè ens concedeixi aviat un Papa que confirmi en la fe els seus germans, conservi i acreixi entre tots els bisbes la unitat en la fe i la comunió en l’amor i condueixi el poble de Déu pels camins de l’evangeli. Preguem també perquè el Senyor ens doni una fidelitat humil per adherir-nos al futur pastor de l’Església universal. I ja des d’ara tots l’hem d’estimar, sigui qui sigui, amb les seves característiques particulars. Ell és Pere, el Bon Pastor, el pare comú o, com deia santa Caterina de Siena, *il dolce Cristo in terra*, ‘el dolç Crist a la terra’.

Veiem Maria al peu de la Creu, i Joan amb ella. Jesús ens la dóna com a mare. L’amor de Joan Pau II a Maria és un tret que tothom ha destacat. Avui encomanem a Maria aquest fill bo i fidel, i li demanem, com diem a l’avemaria, que «pregui per nosaltres [...] ara i en l’hora de la nostra mort. Amén».

A L’ESPERA DE L’ELECCIÓ DEL NOU PAPA

Nota de Secretaria General i Cancelleria

Després del traspàs del papa Joan Pau II i de les exèquies amb què va ser acomiadat, hem entrat en un període d’espera davant la propera elecció d’un nou Papa. Més enllà de la banalització amb què alguns mitjans s’entretenen a presentar el procés d’aquesta elecció, els cristians vivim aquests

moments amb confiança i en actitud de pregària.

És difícil oferir indicacions en la perspectiva d’uns fets que no es poden preveure amb total certesa. Tal com es va fer ran de l’agreujament de la salut del papa Joan Pau II i la seva mort, així es pensa actuar en l’elecció i inici solemne del pontifi-

cat del nou Papa. Aleshores es van transmetre unes notes de premsa (una de les quals es va enviar als arxiprestos amb l'encàrrec que la fessin conèixer als respectius preveres), seguides d'una comunicació del Sr. Arquebisbe, enviada a través de la tramesa diocesana, després de la mort del pontífex, en què es donaven algunes disposicions i informacions. Semblantment es farà en l'elecció del nou Papa: en principi se celebrarà una Eucaristia d'acció de gràcies a la Catedral —després que s'hagi celebrat a Roma la missa de l'inici del pontificat—, i es recomanarà també que

a totes les parròquies se'n faci una amb aquest motiu.

Pel que fa als signes externs per acollir i anunciar l'elecció del nou Papa, sembla procedent no establir un criteri uniforme: cada rector sap millor —i així ho decidirà, preferiblement amb el parer del seu arxiprest, i si fes falta del Consell Parroquial—, allò que procedeix fer. La diversitat d'ambients i de sensibilitats fa aconsellable que les possibles manifestacions públiques d'alegria (p.e. el tritlleig de campanes) s'adaptin a les característiques i possibilitats de cada lloc.

Tarragona, 15 d'abril de 2005

«Habemus Papam»

El dia 19 d'abril, dimarts, després del 4t escrutini (era el 2n dia del conclave), prop de les 6 de la tarda, la tradicional fumata, d'un color cada cop més definidament blanc, indicava que els 115 cardenals electors havien

coincidit a assenyalar el candidat que proposaven com a successor del traspassat Joan Pau II, i 265è successor de l'apòstol Pere. A 2/4 de 7 el cardenal protodiaca, des del balcó de la façana de la basílica de Sant Pere, confirmava

l'elecció del nou Papa i en revelava la identitat i el nom d'ofici: «Nuntio vobis gaudium magnum: Habemus Papam: Josephum Ratzinger, qui sibi nomen imposuit Benedictum XVI.» A conti-

nuació el nou Papa es va presentar al mateix balcó de la basílica, on va rebre la salutació de la multitud congregada a la plaça, a la qual el Papa va correspondre amb aquestes paraules:

Estimats germans i germanes, després del gran papa Joan Pau II, els senyors cardenals m'han escollit a mi, un simple i humil treballador de la vinya del Senyor. Em consola el fet que el Senyor sap treballar i fer les coses encara que sigui amb instruments insuficients, i sobretot m'acullo a les vostres oracions. En l'alegria del Senyor ressuscitat, confiats en la seva ajuda permanent, continuem endavant. El Senyor ens hi ajudarà, i Maria, la seva santíssima mare, serà al nostre costat. Gràcies.

Joseph Ratzinger, nascut l'any 1927, als 35 anys havia estat assessor teològic del cardenal Frings, arquebisbe de Köhl, un dels pares conciliaris més significats en el concili Vaticà II. Va ser creat cardenal per Pau VI l'any 1977. En el moment de l'elecció al suprem pontifi-

cat, el cardenal Ratzinger era prefecte de la Congregació per a la Doctrina de la Fe, president de la Pontifícia Comissió Bíblica, president de la Pontifícia Comissió Teològica Internacional i degà del Col·legi Cardenalici.

Felicitaçió del Sr. Arquebisbe al nou papa, Benet XVI

Manifestada la seva acceptació davant els milers de persones congregades a la plaça de Sant Pere del Vaticà com a resultat de les votacions emeses pel Col-

legi de Cardenals, que van convertir el cardenal Joseph Ratzinger en el papa Benet XVI, el Sr. Arquebisbe va adreçar al nou Papa la següent salutació:

Tarragona, 19 d'abril de 2005

Beatísimo padre:

Con gran alegría y dando gracias al Señor por su elección como sucesor del apóstol san Pedro, quiero manifestarle de todo corazón mi felicitación, la del clero, religiosos y la de todos los fieles de la venerable archidiócesis de Tarragona.

Desde el inicio de su ministerio en la Cátedra de Pedro encomendamos al Señor su persona y no dudamos que bendecirá su pontificado con una gran abundancia de dones para el bien de la Iglesia y la humanidad, e imploramos la intercesión de la Virgen María, Madre de la Iglesia.

Reciba también, Santo Padre, mi adhesión y mi obediencia,

† Jaume Pujol Balcells

Arzobispo Metropolitano de Tarragona, Primado de las Españas

A la qual la Secretaria d'Estat del Vaticà va correspondre amb la següent resposta:

SECRETARIA DE ESTADO

PRIMERA SECCIÓN ASUNTOS GENERALES

Vaticano, 25 de abril de 2005

Nº 7

Señor Arzobispo:

Con un atento mensaje se ha dirigido usted a Su Santidad Benedicto XVI, para expresar, en nombre también de esa Comunidad diocesana, su cordial felicitación por haber sido elegido a la Sede de San Pedro, ofreciendo al mismo tiempo particulares oraciones por su ministerio de Pastor de la Iglesia universal.

Me es grato comunicarle que el Papa agradece este sincero gesto de adhesión y cercanía a su persona, a lo que corresponde complacido pidiendo al Señor para usted abundantes dones que sean constante ayuda en su ministerio episcopal como guía de esa Iglesia particular. Con estos sentimientos, el Santo Padre le imparte con gran afecto la Bendición Apostólica, que hace extensiva a los fieles diocesanos.

Aprovecho gustoso la oportunidad para manifestarle, Arzobispo, los sentimientos de mi consideración y estima en Cristo.

✠ Leonardo Sandri
Sustituto

Mons. Jaume PUJOL BALCELLS
Arzobispo de Tarragona

Comunicat del Sr. Arquebisbe en l'elecció del nou papa, Benet XVI

Amb motiu de l'elecció del nou papa Benet XVI, el Sr. Arquebisbe va adreçar a tots els diocesans la següent comunicació:

Com tots segurament ja sabeu, tenim un nou Sant Pare. Els cardenals reunits en conclave a la capella Sixtina van elegir, la tarda del dimarts 19 d'abril de 2005, el nou bisbe de Roma, que ha pres el nom de Benet XVI.

El primer que m'ha vingut al cor i després al llavis ha estat: «Gràcies, Senyor!», i «Gràcies, cardinal Ratzinger, per haver dit que sí, per haver acceptat ser el successor de sant Pere». He recordat també la frase que deia el bisbe sant Fructuós als cristians que ploraven quan el portaven a l'amfiteatre de Tarragona l'any 259 per cremar-lo: «No us faltará mai més pastor.»

Una vegada més, en els ja dos mil anys d'història, a l'Església no li manca el pastor.

Jo vaig tenir la sort d'estar amb ell, junt amb els altres bisbes de Catalunya, el passat 26 de febrer. Hi vam estar gairebé dues hores, i ens van atendre molt bé ell i els seus col·laboradors.

Us recordo les primeres paraules que va dir el nou Papa abans d'impartir la benedicció *Urbi et orbi* ('a la ciutat i al món'): «Estimats germans i germanes, després del gran papa Joan Pau II, els senyors cardenals m'han escollit a mi, un simple i humil treballador de la vinya del Senyor. Em consola el fet que el Senyor sap treballar i fer les coses encara que sigui amb instruments insuficients, i sobretot m'acullo a les vostres oracions. En l'alegria del Senyor ressuscitat, con-

fiats en la seva ajuda permanent, continuem endavant. El Senyor ens hi ajudarà, i Maria, la seva santíssima mare, serà al nostre costat. Gràcies.»

És el moment d'estimar el nou Sant Pare i de pregar amb confiança a l'Esperit Sant que sigui un pastor zelós que, en nom de Crist,

com el seu predecessor Joan Pau II, presideixi l'Església universal i acreixi la unitat de la fe i els vincles de la caritat dels bisbes i de les seves Esglésies.

† Jaume Pujol Balcells
*Arquebisbe metropolità de Tarragona
i primat*

Missa en la inauguració del pontificat del papa Benet XVI, plaça de St. Pere del Vaticà, dissabte dia 23 d'abril de 2005

El papa Benet XVI va iniciar solemnement el seu pontificat el diumenge dia 25 d'abril, en una missa celebrada a la basílica de Sant Pere del Vaticà, en la qual el Papa va pronunciar una homilia que pot considerar-se programàtica del seu pontificat. En aquesta celebració, en la qual van participar-hi representants de diferents confessions

cristianes, entre ells el primat de l'Església anglicana, va ser imposat al Papa el pal·li petrí i l'anell de pescador, signes pontificals que el mateix Papa, amb bona pedagogia, va explicar durant l'homilia davant una presència molt concorreguda de fidels.

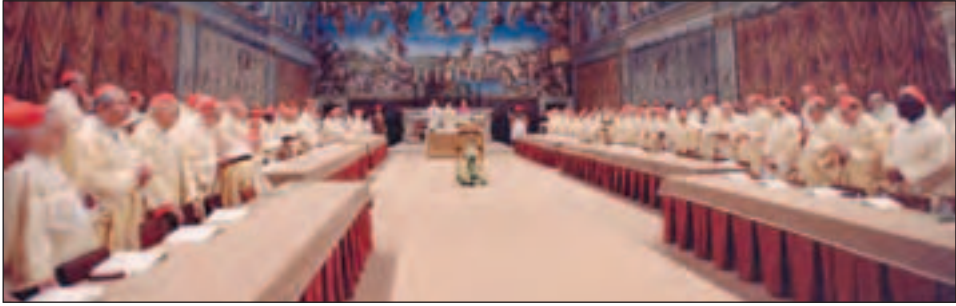
El nou Papa va pronunciar la següent homilia:

HOMILIA

Senyors Cardenals, venerables germans en l'episcopat i en el sacerdoti, distingides autoritats i membres del Cos Diplomàtic, benvolguts germans i germanes,

Tres vegades ens ha acompanyat en aquests dies tan intensos el cant de les lletanies dels sants: durant els funerals del nostre sant pare Joan Pau II; en ocasió de l'entrada dels cardenals en conclave, i també avui, quan les hem cantat de nou amb la invocació: *Tu illum adiuva*, 'ajuda el nou successor de sant Pere'. He escoltat aquest cant de pregària cada vegada d'una manera completament singular, com un gran consol.

Com ens n'hem sentit, d'abandonats, després de la defunció de Joan Pau II, el Papa que durant 26 anys ha estat el nostre pastor i guia en el camí a través dels nostres temps! Ell va traspasar el llindar cap a l'altra vida entrant en el misteri de Déu, però no va donar aquest pas en solitari. Qui creu, mai no està sol; no ho està en la vida ni tampoc en la mort. En aquells moments vam poder invocar els sants de tots els segles, els seus amics, els seus germans en la fe, sabent que serien el seguici vivent que l'acompanyaria en el més enllà, fins a la glòria de Déu.

Nosaltres sabíem que allí esperaven la seva arribada. Ara sabem que ell és entre els seus i que es troba realment a casa seva. Hem estat consolats de nou realitzant la solemne entrada en conclave per triar aquell que Déu havia escollit. Com podíem reconèixer el seu nom? Com 115 bisbes, procedents de totes les cultures i països, podien trobar aquell al qual Déu volia atorgar la missió de lligar i deslligar? Una vegada més, ho sabíem; sabíem que no estem sols, que estem envoltats, guiats i conduïts pels amics de Déu.

I ara, en aquest moment, jo, feble servent de Déu, he d'assumir aquesta comesa inaudita, que supera realment tota capacitat humana. Com puc fer-ho? Com seré capaç de portar-ho a terme? Tots vosaltres, estimats amics, acabeu d'invocar tota una munió de sants, representada per alguns dels grans noms de la història que Déu teixeix amb els homes. D'aquesta manera, també en mi es revifa aquesta consciència: no estic sol. No he de dur sol el que, en realitat, mai no podria suportar sol. La multitud dels sants de Déu em protegeix, em sosté i em condueix, i m'acompanyen, estimats amics, la

vostra indulgència, el vostre amor, la vostra fe i la vostra esperança.

En efecte, no són només les grans figures que ens han precedit i els noms de les quals coneixem els qui pertanyen a la comunitat dels sants; tots nosaltres som la comunitat dels sants; nosaltres, batejats en el nom del Pare, del Fill i de l'Esperit Sant; nosaltres, que vivim del do de la carn i la sang de Crist, per mitjà del qual vol transformar-nos i fer-nos semblants a ell mateix. Sí, l'Església està viva; aquesta és la meravellosa experiència d'aquests dies. Precisament en els dies tristos de la malaltia i la mort del Papa, alguna cosa s'ha manifestat de manera meravellosa davant els nostres ulls: que l'Església està viva. I l'Església és jove. Ella porta en si mateixa el futur del món, i, per tant, indica també a cadascun de nosaltres la via cap al futur.

L'Església està viva i nosaltres ho veiem: experimentem l'alegria que el Ressuscitat ha promès als seus. L'Església està viva; està viva perquè Crist està viu, perquè ell ha ressuscitat veritablement. En el dolor que apareixia en el rostre del Sant Pare en els dies de Pasqua hem contemplat el misteri de la passió de Crist i tocat al mateix temps

les seves ferides. Però tots aquests dies també hem pogut tocar, en un sentit profund, el Ressuscitat. Hem pogut experimentar l'alegria que ell ha promès, després d'un breu temps de foscor, com a fruit de la seva resurrecció.

L'Església està viva: d'aquesta manera us saludo, amb gran goig i gratitud, a tots els qui esteu aquí reunits, venerables germans cardenals i bisbes, benivolguts sacerdots, diaques, agents de pastoral i catequistes. Us saludo a vosaltres, religiosos i religioses, testimonis de la presència transfigurant de Déu. Us saludo a vosaltres, fidels laics, immersos en el gran camp de la construcció del regne de Déu que s'expandeix en el món, en qualsevol manifestació de la vida. La salutació s'omple d'afecte en dirigir-la també a tots els qui, renascuts en el sagrament del baptisme, encara no estan en plena comunió amb nosaltres; i a vosaltres, germans del poble hebreu, al qual estem estretament units per un gran patrimoni espiritual comú, que té les seves arrels en les irrevocables promeses de Déu. Penso, finalment —gairebé com una ona que s'expandeix— en tots els homes del nostre temps, creients i no creients.

Estimats amics! En aquest moment no necessito presentar un programa de govern. Algun tret del que considero la meva tasca el vaig exposar ja en el meu missatge del dimecres, 20 d'abril; no faltaran altres ocasions per fer-ho. El meu veritable programa de govern és no fer la meua voluntat, no seguir les meves idees, sinó posar-me, junta-

ment amb tota l'Església, a l'escolta de la paraula i de la voluntat del Senyor i deixar-me conduir per ell, de tal manera que sigui ell mateix qui condueixi l'Església en aquesta hora de la nostra història. En lloc d'exposar un programa, desitjaria més aviat intentar comentar simplement els dos signes amb què es representa litúrgicament l'inici del ministeri petrí; d'altra banda, ambdós signes reflecteixen també exactament el que s'ha proclamat en les lectures d'avui.

El primer signe és el pal·li, un teixit de llana pura que se'm posa sobre les espatlles. Aquest signe antiquíssim, que els bisbes de Roma porten des del segle IV, pot ser considerat com una imatge del jou de Crist, que el bisbe d'aquesta ciutat, el servent dels servents de Déu, pren sobre les seves espatlles. El jou de Déu és la voluntat divina

que nosaltres acollim. I aquesta voluntat no és un pes exterior que ens oprimeix i ens priva de la llibertat. Conèixer el que Déu vol, conèixer quin és el camí de la vida, era l'alegria d'Israel, el seu gran privilegi. Aquesta és també la nostra alegria: la voluntat de Déu, en comptes d'allunyar-nos de la nostra identitat, ens purifica —potser a vegades de manera dolorosa— i ens fa tornar d'aquesta manera a nosaltres mateixos. I així, no el servim només a ell, sinó també a la salvació de tot el món, de tota la història.

En realitat, el simbolisme del pal·li és més concret encara: la llana d'anyell representa l'ovella esgarriada, malalta o feble, que el pastor duu a coll per conduir-la a les aigües de la vida. La paràbola de l'ovella perduda, que el pastor busca en el desert, va ser per als pares de l'Església una imatge del misteri de Crist i de l'Església. La humanitat —tots nosaltres— és l'ovella esgarriada en el desert que ja no pot trobar el camí. El Fill de Déu no consent que passi això; no pot abandonar la humanitat a una situació tan miserable. Es posa en marxa, abandona la glòria del cel, per anar a la recerca de l'ovella i seguir-la, fins a la creu. Se la posa sobre les espatlles, porta la nostra humanitat, ens porta a nosaltres mateixos, ja que ell és el bon pastor, que ofereix la seva vida per les ovelles. El pal·li indica primerament que Crist ens porta a tots nosaltres. Però, al mateix temps, ens convida a portar-nos els uns als altres. Es converteix així en

el símbol de la missió del pastor de què parlen la segona lectura i l'evangeli d'avui.

La santa inquietud de Crist ha d'animar el pastor: no li és indiferent que moltes persones vaguin pel desert. I hi ha molts tipus de desert: el desert de la pobresa, el desert de la fam i de la set; el desert de l'abandó, de la solitud, de l'amor trencat; hi ha també el desert de la foscor de Déu, del buit de les ànimes que ja no tenen consciència de la dignitat i del rumb de l'home. Els deserts exteriors es multipliquen en el món, perquè s'han estès els deserts interiors. Per això, els tresors de la terra ja no estan al servei del cultiu del jardí de Déu, en el qual tots puguin viure, sinó subjugats al poder de l'explotació i la destrucció.

L'Església, en el seu conjunt, així com els seus pastors, ha de posar-se en camí com Crist per rescatar els homes del desert i conduir-los al lloc de la vida, cap a l'amistat amb el Fill de Déu, cap a aquell que ens dóna la vida, i la vida en plenitud. El símbol de l'anyell té encara un altre aspecte. Era costum, en l'antic Orient, que els reis s'anomenessin a ells mateixos pastors del seu poble. Era una imatge del seu poder, una imatge cínica: per a ells, els pobles eren com ovelles de les quals el pastor podia disposar al seu gust. Per contra, el pastor de tots els homes, el Déu viu, s'ha fet ell mateix anyell, s'ha posat de la part dels anyells, dels que són trepitjats i sacrificats. Precisament així es revela com el veritable pastor: «Jo sóc el bon pas-

tor [...]. Jo dono la vida per les ovelles», diu Jesús de si mateix (Jn 10,14 i següents).

No és el poder, el que redimeix, sinó l'amor. Aquest és el distintiu de Déu: Ell mateix és amor. Quantes vegades desitjaríem que Déu es mostrés més fort, que actués durament, que derrotés el mal i creés un món millor. Totes les ideologies del poder es justifiquen així, justifiquen la destrucció del que s'oposaria al progrés i a l'alliberament de la humanitat. Nosaltres sofrim per la paciència de Déu. I, això no obstant, tots necessitem la seva paciència. Déu, que s'ha fet anyell, ens diu que el món se salva pel Crucificat i no pels crucificadors. El món és redimit per la paciència de Déu i destruït per la impaciència dels homes.

Una de les característiques fonamentals del pastor ha de ser estimar els homes que li han estat confiats, tal com estima Crist, al servei del qual està. «Pastura les meves ovelles», diu Crist a Pere, i també a mi, en aquest moment. Pasturar vol dir estimar, i estimar vol dir també estar disposats a so-

frir. Estimar significa donar el bé veritable a les ovelles, l'aliment de la veritat de Déu, de la paraula de Déu; l'aliment de la seva presència, que ell ens dóna en el Santíssim Sagrament.

Estimats amics, en aquest moment només puc dir: pregueu per mi, perquè aprengui a estimar cada vegada més el Senyor. Pregueu per mi, perquè aprengui a estimar cada vegada més el seu ramat, a vosaltres, a la santa Església, a cadascun de vosaltres, tant personalment com comunitària. Pregueu per mi, perquè, per por, no fugi quan em trobi amb els llops. Preguem els uns pels altres, perquè sigui el Senyor qui ens dugui i nosaltres aprenguem a dur-nos els uns als altres.

El signe amb què la litúrgia d'avui representa el començament del ministeri petrí és el lliurament de l'anell del pescador. La crida de Pere a ser pastor, que hem escoltat en l'evangeli, ve després de la narració d'una pesca abundant; després d'una nit en la qual van calar les xarxes sense èxit, els deixebles van veure el Senyor ressuscitat a la

vora del llac. Ell els mana tornar a pescar altra vegada, i heus aquí que la xarxa s'omple tant que no tenien forces per treure-la; hi havia 153 peixos grossos i, «tot i haver-hi tant de peix, la xarxa no es va esquinçar» (Jn 21,11).

Aquest relat al final del camí terrenal de Jesús amb els seus deixebles es correspon amb un del principi: tampoc llavors els deixebles havien pescat res durant tota la nit; també llavors Jesús va convidar Simó a remar mar endins. I Simó, que encara no es deia Pere, va donar aquella admirable resposta: «Mestre, [...] ja que tu ho dius, calaré les xarxes.» Se li va confiar llavors la missió: «No tinguis por, d'ara endavant seràs pescador d'homes» (Lc 5,5.11). També avui es diu a l'Església i als successors dels apòstols que s'endinsin en el mar de la història i calin les xarxes, per conquerir els homes per a l'evangeli, per a Déu, per a Crist, per a la vida veritable.

Els Pares han dedicat també un comentari molt particular a aquesta tasca singular. Diuen: per al peix, creat per viure a l'aigua, resulta mortal treure'l del mar. Se'l priva del seu element vital per convertir-lo en aliment de l'home. Però en la missió del pescador d'homes passa el contrari. Els homes vivim alienats, a les aigües salades del sofriment i de la mort; en un mar de fosc, sense llum. La xarxa de l'evangeli ens rescata de les aigües de la mort i ens duu a la resplendor de la llum de Déu, a la vida veritable. És així, efectivament: en la missió de pescador d'homes,

seguint Crist, cal treure els homes de la mar salada per totes les alienacions i dur-los al terra de la vida, a la llum de Déu.

Així és, en veritat: nosaltres existim per ensenyar Déu als homes. I només on es veu Déu comença realment la vida. Només quan trobem en Crist el Déu viu coneixem què és la vida. No som el producte casual i sense sentit de l'evolució. Cadascun de nosaltres és el fruit d'un pensament de Déu. Cadascun de nosaltres és volgut, cadascú és estimat, cadascú és necessari. No hi ha res més bonic que haver estat atrapats, sorpresos, per l'evangeli, per Crist; res més bonic que conèixer-lo i comunicar als altres l'amistat amb ell. La tasca del pastor, del pescador d'homes, pot semblar a vegades onerosa, però és joiosa i gran, perquè en definitiva és un servei a l'alegria, a l'alegria de Déu que vol fer la seva entrada en el món.

Voldria ara destacar encara una cosa: tant en la imatge del pastor com en la del pescador emergeix de manera molt explícita la crida a la unitat. «Encara tinc altres ovelles que no són d'aquest ramat, i també les he de guiar. Elles escoltaran la meua veu, i hi haurà un sol ramat i un sol pastor» (Jn 10,16), diu Jesús al final del discurs del bon pastor. I el relat dels 153 peixos grossos acaba amb la joiosa constatació: «Tot i haver-hi tant de peix, la xarxa no es va esquinçar» (Jn 21,11). Ai de mi, Senyor estimat!, ara la xarxa s'ha trencat, voldríem dir adolorits. Però no, no hem d'estar tristos! Alegrem-nos per la teva promesa

que no defrauda i fem tot el possible per recórrer el camí cap a la unitat que tu has promès. Fem-ne memòria en l'oració al Senyor, com captaires. Sí, Senyor, recorda't del que vas prometre. Fes que siguem un sol pastor i un sol ramat! No permetis que s'esquinci la teva xarxa i ajuda'ns a ser servidors de la unitat!

En aquest moment el meu record torna al 22 d'octubre de 1978, quan el papa Joan Pau II va iniciar el seu ministeri aquí a la plaça de Sant Pere. Encara, i contínuament, ressonen a les meves oïdes les seves paraules d'aquell moment: «No tingueu por! Obriu, més encara, obriu de bat a bat les portes a Crist!» El Papa parlava als forts, als poderosos del món, els quals temien que Crist pogués prendre'ls una mica del seu poder si el deixaven entrar i concedien la llibertat a la fe. Sí, ell, certament, els n'hauria pres una mica: el domini de la corrupció, del trencament del dret i de l'arbitrarietat; però no els hauria pres res del que pertany a la llibertat de l'home, a la seva dignitat, a l'edificació d'una societat justa.

A més, el Papa parlava a tots els homes, sobretot als joves. Que

potser no tenim tots, d'alguna manera, por —si deixem entrar Crist totalment dins nostre, si ens obrim totalment a ell—, por que ell pugui prendre'ns una mica de la nostra vida? Que no tenim, potser, por de renunciar a alguna cosa gran, única, que fa la vida més bonica? No correm el risc de trobar-nos després en l'angoixa i veure'ns privats de la llibertat? I encara, el Papa volia dir: No! qui deixa entrar Crist no perd res, res —absolutament res— del que fa la vida lliure, bonica i gran. No! Només amb aquesta amistat s'obren les portes de la vida. Només amb aquesta amistat s'obren realment les grans potencialitats de la condició humana. Només amb aquesta amistat experimentem el que és bell i el que ens allibera.

Així, avui, jo voldria, amb gran força i gran convicció, a partir de l'experiència d'una llarga vida personal, dir-vos a tots vosaltres, estimats joves: No tingueu por de Crist! Ell no pren res, i ho dóna tot. Qui es dóna a ell rep el cent per un. Sí, obriu, obriu de bat a bat les portes a Crist, i trobareu la vida veritable. Amén.

**Concelebració eucarística d'acció de gràcies
en l'inici del pontificat del papa Benet XVI,
presidida pel Sr. Arquebisbe, a la Catedral, el 27 d'abril de 2005,
solemnitat de la Mare de Déu de Montserrat**

El dia 27 d'abril, solemnitat de la Mare de Déu de Montserrat, va tenir lloc una solemne celebració eucarística vespertina a la Catedral, presidida pel

Sr. Arquebisbe, en la qual es va donar gràcies al Senyor pel nou Papa.

El Sr. Arquebisbe va pronunciar la següent homilia:

HOMILIA DEL SR. ARQUEBISBE

La solemnitat de la Mare de Déu de Montserrat i mare nostra sempre és ocasió d'alegria. Tots els catalans ens sentim especialment vinculats a ella: «Dels catalans sempre sereu princesa», li cantem joiosos al Virolai. A la celebració d'avui s'afegeix un altre motiu d'alegria: l'acció de gràcies a Déu per l'elecció del nou papa Benet XVI. Estem especialment contents perquè ja tenim el pare comú, el vicari de Crist a la terra. Podem dir que hem estat durant 17 dies orfes —del 2 al 19 d'abril—, però ara, per gràcia de Déu, ja tenim un nou Sant Pare.

Hem escoltat la proclamació de l'evangeli de la visitació de la Mare de Déu a la seva cosina santa Elisabet. Feia pocs dies que Maria havia rebut l'ambaixada de l'àngel Gabriel que li anunciava que ja havia arribat la plenitud dels temps i que Déu comptava amb ella per ser la mare del Messies, del Redemptor del món. L'arcàngel, com de passada, l'assabenta que Elisabet, tot i ser d'edat avançada, està esperant el seu fill primogènit. Maria copsa de seguida la insinuació i es posa en camí fins a la casa de la seva

parenta. Durant el viatge, d'alguns dies de durada, té força temps per considerar dins el seu cor els beneficis de Déu. Per això, és ben raonable que les seves paraules, en arribar a Ain Karim, siguin un cant agraït de lloança a la bondat de Déu: «La meva ànima magnifica el Senyor, el meu esperit celebra Déu que em salva» (Lc 1,46-47).

Santa Maria ens ensenya a descobrir l'acció de Déu en les nostres vides i en la vida del món, i a donar-li gràcies. Per això, avui, que a l'arxidiòcesi de Tarragona commemorem l'inici d'un nou pontífex romà, també nosaltres alcem les nostres veus a Déu clamant: «Beneït sigui el Déu i Pare de nostre Senyor Jesucrist, que ens ha beneït en Crist amb tota mena de benediccions espirituals dalt del cel» (Ef 1,3).

Perquè tenir un Papa és realment una benedicció de Déu. D'alguna manera ell manifesta la presència de Jesucrist a la terra. El bisbe de Roma, com a successor de sant Pere, és el vicari del Crist. Ell ha rebut les claus que van ser lliurades al príncep dels Apòstols a Cesarea de Filip: «Jo et dic» —li va

dir Jesús— «que tu ets Pere, i sobre aquesta pedra edificaré la meua Església, i les forces del reialme de la mort no la podran dominar. Et donaré les claus del regne del Cel; tot allò que lliguis a la terra quedarà lligat al cel, i tot allò que deslliguis a la terra quedarà deslligat al cel» (Mt 16,18-19).

El Sant Pare —en qualsevol època, en qualsevol circumstància històrica— encarna la figura del Bon Pastor, i el passat diumenge, a la plaça de Sant Pere, parlant del significat del pal·li deia que en primer lloc indica que Crist ens porta a tots nosaltres sobre les espatlles. Certament, el Bon Pastor és Jesucrist: «Jo sóc el Bon Pastor», ens ha dit ell. Però també ho és, en el seu nom, aquell qui, per providència divina, ha estat designat per exercir aquesta funció. «Us ho ben asseguro: [...] el qui entra per la porta és el pastor de les ovelles: a

ell, el guarda li obre la porta, i les ovelles escolten la seva veu; crida les que són seves, cada una pel seu nom, i les fa sortir. Quan les té totes a fora, camina al seu davant, i elles el segueixen, perquè reconeixen la seva veu. Però si és un estrany, en comptes de seguir-lo en fugen, perquè no reconeixen la veu dels estranys» (Jn 10,1-5).

Per la promesa de Jesús en el moment que se'n pujava al cel —«Jo sóc amb vosaltres dia rere dia fins a la fi del món» (Mt 28,20)—, sabem que el Senyor mai no abandonarà la seva Església, i que, per tant, il·luminarà el Sant Pare perquè ens mení pels camins de la voluntat de Déu.

En aquest temps de Pasqua, en l'acció litúrgica rellegim la vida de les primeres comunitats cristianes, una vida fortament arrelada en la fe malgrat que estigui solcada de dificultats. Als Fets dels Apòstols

veiem, un cop i un altre, com la força per vèncer aquestes dificultats els ve de l'Esperit Sant. I l'Esperit arriba quan viuen en comunió entre ells, quan entre ells cultiven la pregària i la caritat fraterna. «Tots, unànimement, assistien sens falta a les hores de pregària, amb les dones, amb Maria, la mare de Jesús, i els parents d'ell» (Ac 1,14). El sant pare Benet XVI, en la primera homilia pronunciada després de la seva elecció, va demanar als cardenals i al col·legi episcopal la seva col·laboració amb el consell i la pregària, en una comunió col·legial que «està al servei de l'Església i de la unitat de la fe, de la qual depèn notablement l'acció evangelitzadora en el món contemporani» (Homilia, 20 d'abril de 2005). I el passat diumenge deia també que comptava amb nosaltres, i deia: «Compto amb la vostra indulgència, el vostre amor, la vostra fe i la vostra esperança» (Homilia, 24 d'abril de 2005).

Tots hem sentit amb satisfacció que el Sant Pare ha expressat des del primer moment —som conscients que no podia ser d'una altra manera— el seu propòsit de «reafirmar amb força la voluntat decidida de prosseguir en el compromís de realització del concili Vaticà II, seguint els meus predecessors i en continuïtat fidel amb la tradició de dos mil anys de l'Església» (*ibidem.*). És un compromís que, a més d'altres aspectes, comporta —també ho va recordar el Papa— el progrés en el camí de l'ecumenisme i el diàleg obert i sincer amb tots els homes en la

recerca del veritable bé de l'ésser humà i de la societat (cf. *ibidem.*).

El llarg pontificat de Joan Pau II ha estat molt fruitós per a la vida de l'Església i per a la promoció de la justícia en el món i la defensa de la dignitat humana. Els dies passats han estat un emocionant testimoni del reconeixement mundial envers la seva figura històrica. Ara, l'inici d'un nou pontificat romà genera en tots una renovació de l'esperança. No se'ns amaguen els reptes que es presenten per a l'evangelització en el nostre temps, però evangelitzar no vol dir escampar unes idees personals, sinó que és l'anunci del missatge salvador de Jesucrist. Per això, al cristià mai no li pot mancar l'optimisme, perquè compta sempre i per damunt de tot amb l'ajuda de la gràcia que prové de la resurrecció de Jesucrist.

A més, són ben conegudes les magnífiques condicions humanes de Benet XVI. Com sabeu, els bisbes de la Tarraconense vam tenir l'oportunitat de parlar una bona estona amb ell —òbviament, essent encara cardenal— en ocasió de la recent visita *ad limina*. Vaig trobar en ell una persona que sap escoltar, amb una gran experiència de tracte amb les persones; acollidora, senzilla. Vaig llegir en un llibre seu titulat *Mi vida* aquestes paraules: «He reflexionat sovint sobre aquesta extraordinària circumstància per la qual l'Església, en el segle del progrés i de la fe en les ciències, s'ha vist representada en el millor d'ella mateixa en persones molt senzilles, com Bernadette de Lourdes o el germà Conrad [...].

Estic efectivament convençut que aquests “petits” sants són precisament un gran senyal per al nostre temps: un temps que em commou com més profundament visc en ell i amb ell.»

I sens dubte és un gran teòleg, un gran pensador del nostre temps, que ens donarà llum en moltes de les qüestions que tant ens preocupen sobre la dignitat de la persona humana, la família i altres temes que hi ha oberts.

Però penso que el més important és que és un home de fe i de pregària. Abans del conclave ell demanava que el nou Papa fos «un pastor que ens porti al coneixement de Crist, al seu amor i a l’alegria veritable». I havia escrit fa anys en un altre dels seus llibres: «Hem d’esforçar-nos a fer comprensibles els significats de les veritats de la nostra fe, cosa que aconseguirem només si les vivim profundament. [...] La comunicació de la veritat cristiana no és només una comunicació intel·lectual» (*La sal de la Terra*).

Aquestes consideracions, algunes de fons teològic i altres potser de caire més emocional, ens poden ajudar a valorar l’elecció del Sant Pare com un gran motiu d’acció de gràcies a Déu. Però perquè el nostre agraïment sigui sincer caldrà que la nostra lloança a Déu vagi acompanyada del compromís personal de servir-lo cadascú des del seu lloc, compromís que, perquè sigui cristià, ha d’estar necessàriament fonamentat en la caritat: una caritat viscuda primerament entre

nosaltres mateixos, conservant i enfortint la comunió entre els germans que formem part del poble de Déu, i alhora amb un cor ben gran, obert a tothom. Demanem a Déu, per la intercessió de la seva Mare de Montserrat, per tots els pobles i cultures, per tots els homes i dones.

I com és natural, especialment li preguem pels de casa nostra, perquè mai no ens falti la seva protecció: «Il·lumineu la catalana terra, guieu-nos cap al Cel.»

